

Poko varianten 2

(Jan L. Verhoeven; uit: Perfinpost nr. 17, mei 1991)

Ik noem dit stukje "Poko varianten 2", omdat ik hiermee wil aansluiten op het artikelje "Enige Poko varianten" dat ik schreef in Perfinpost no. 8 van februari 1989.

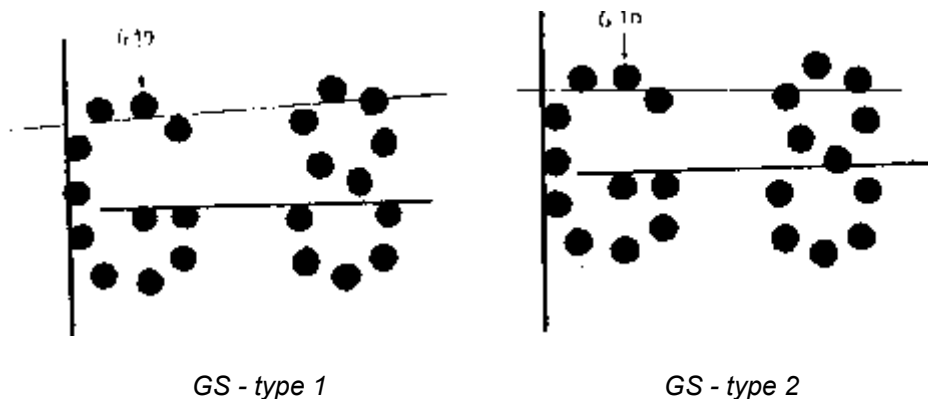
Daarbij maakte ik melding van verschillen in AEG type 1 en 2 en SZ Enschede en SZ Zaandam, maar ook in GS type 1 en 2. Deze laatste varianten konden door een aantal onder u maar moeilijk of in het geheel niet onderscheiden worden.

Kijkt men loodrecht op de zegel dan is het onderscheid inderdaad moeizaam vast te stellen.

Een hulpmiddel is door langs de perfin, dus vanaf de zijkant, te kijken. Dit is een algemeen goed toe te passen methode bij het beoordelen van de stand van de gaten van een perfin.

Er is nog een eenvoudiger methode om de verschillen tussen GS type 1 en type 2 vast te stellen. Dat is de stand van gat G 10. Bij type 1 is de plaatsing van gat G 10 hoger t.o.v. gat G 9 dan bij type 2.

Na enige oefening, dat is echt wel nodig, kunnen beide typen "op het oog" uit elkaar worden gehouden.

Er is nog een variant, die bovendien een nader onderzoek waard is. Het betreft poko HAV. In de catalogus staat een afbeelding van een zegel getand 12½ uit 1924. Aan deze afbeelding is niets merkwaardigs te ontdekken, maar de meeste poko's HAV vertonen een "scheve A". Het gat A 10 staat duidelijk hoger en is zeer duidelijk vast te stellen. Zie onderstaande afbeelding.

Mijn veronderstelling is dat op een zeker moment deze afwijking is ontstaan. Dus ik ga er van uit dat beide varianten achtereenvolgens voorkomen. De laatste datum van de "rechte A" die ik kon vinden is juni 1924 en de vroegste datum van de "scheve A" die ik kon vinden is. 20 februari 1924, beide afgestempeld Schiedam.

Ik vraag u hierbij om deze data dichter bij elkaar te brengen, zodat we de datum zouden kunnen bepalen waarop een eventueel ongelukje met de pokomachine zou kunnen hebben plaats gehad en of de varianten werkelijk opvolgend en aansluitend aan elkaar voorkomen.

Hieronder is een van de zeldzame enveloppen, die bewaard is gebleven, afgebeeld (met een "scheve A"). De gebruiker is de Holland-Amerika levens-, invaliditeits- en rente-verzekering-maatschappij. Overigens op een enveloppe met een doorgehaald afzender adres, Hofweg 11, 's-Gravenhage, verzonden op 28 augustus 1925! Wie heeft een enveloppe met een vroegere datum en een "rechte A"? Het kan zijn dat de naam van de afzender iets anders is.

Jan L. Verhoeven, april 1991

